

GÜNEY KORE'NİN GÖÇ POLİTİKASI VE DEMOGRAFİK İZOLASYONUNUN SONU

Güney Kore, göçmenlerin nüfus içindeki payı açısından yüksek gelirli ülkeler arasında ön sıradadır. BM Nüfus Fonu istatistiklerine göre, 2019 yılında, göçmenler Güney Kore Cumhuriyeti'nin nüfusunun sadece %2.3'ünü oluşturmaktadır. Bu oran, gelişmiş diğer ülkelere göre (%14) oldukça düşüktür. On yıllardır gelişen ekonomisine rağmen Güney Kore çok katı ve muhafazakâr bir göç politikası izlemektedir. Bununla birlikte, son birkaç yıldır Güney Kore'nin göç politikasında kademelili bir değişiklik olduğu gözlemlenmektedir.

Güney Kore Cumhuriyeti, 2000'li yıllarda göç politikalarında yavaş yavaş "sola" dönmeye başlamıştır. 2019'da, ülkedeki göçmen nüfusunun toplamı 1.163.655 olarak gerçekleşmiştir. Bu tablo, 2010'dan bu yana %26'luk bir artış (919.987 kişi), 2000'e göre ise yaklaşık %4.8'lik artış (244.224 kişi) anlamına gelmektedir. Toplam (51.829.023) nüfusa göre, Güney Kore'deki göçmen nüfusu 2000'de %0.5 iken 2019'da %2.3'e yükselmiştir. Bu oran gelişmiş diğer ülkelere kıyasla hala çok düşük olarak kabul edilmektedir. Göçmenlerin dünya çapındaki ortalama payı (%3.5) bile Güney Kore'ye göre (%2.3) daha yüksektir. Buna rağmen, göç meselesi son zamanlarda Güney Kore'de bir endişe ve kaygı kaynağı haline gelmiştir.

Çok gelişmiş ülkeler arasında benzer şekilde küçük bir göçmen sayısına sahip diğer bir ülke ise göçmenlerin nüfusunun yalnızca %2'sini oluşturduğu Japonya'dır. Göç konusunda diğer yüksek gelirli ülkelere farklı olarak genel olarak daha liberal olan Güney Kore, yakın zamandan beri göçmen politikasını isteksizce değiştirmeye başladı. 20. yüzyılın ikinci yarısından beri onlarca yıldır güçlü ekonomik büyüme gösteren Güney Kore, göç politikalarında köklü yaklaşım izlemeye başlamıştır. Güney Kore'nin katı ve iyi kontrol edilen göç politikası, gelişmiş ülkeler tarafından genellikle göç politikası yelpazesinde aşırı ama başarılı bir örnek olarak gösterildi. Ancak, bu tür bir göç politikasının başarısızlığı, inkâr edilemez demografik faktörler ve küreselleşme eğilimleri ışığında belirgin bir hale gelmiştir.

Güney Kore kamuoyunda, mülteciler de dâhil olmak üzere genel olarak yabancılara karşı olumsuz bir algı bulunmaktadır. Örneğin, Haziran 2018'de Yemen'den 550 sığınmacıdan oluşan gruba ilişkin halkın tepkisi, protestoları ve yabancı düşmanlığı dalgasını ateşledi. Hemen ardından 700 bin kişinin mülteci kabulüne karşı imzaladığı dilekçe, Güney Kore toplumunda yabancılara karşı olumsuz bir tavrın açık bir tezahürü olmuştur. Güney Kore hükümeti, uluslararası yükümlülüklerine rağmen bazı mülteci taleplerini reddetmek zorunda kaldı. Yakın zamanda yapılan bir araştırma, Güney Korelilerin, göçmenlere karşı olduğunu açıkça göstermektedir. Bu araştırma, aynı zamanda, göçmenlere yönelik sempatinin derecesinin büyük ölçüde etnik kimliklerle yakından ilişkili olduğunu göstermiştir. Anket katılanların %19.46'sı, etnik Korelilerin, Güney Kore'ye göç etmesinin teşvik edilmesini desteklemektedir. Avrupalılar için bu oran %16.58, Güneydoğu Asyalılar için %8.72, Afrikalılar için %8.61, Orta Doğulular için ise %5.93 oranına denk gelmektedir. Öte yandan, nesnel demografik düşüşün yanı sıra, Koreliler arasında yetersiz olan düşük vasıflı işgücü talebini karşılamak için göç politikalarını destekleyen önemli bir siyasi güç bulunmaktadır. Güney Kore hükümetinin göç sürecini kolaylaştırmaya yönelik eylemleri, toplum tarafından güçlü bir muhalefetle karşı karşıya kalmaktadır. Bu nedenle, göçmen programları başlatan Güney Kore hükümeti, işverenlerin yabancılara işe almalarına izin veren bazı kısıtlamaları kaldırmakta, vizelerin uzatılmasını kolaylaştırmakta ve farklı vize türlerini getirmektedir.

Göç, Güney Kore için tek başına bir sorun değildir. Sorun, Güney Kore'nin uzun bir süre boyunca küresel eğilimleri neredeyse tamamen göz ardı ederek göç konusunda oldukça muhafazakâr olmasından kaynaklanmaktadır. On yıllar boyunca, gelişmiş Batı ekonomileri, göçü, değişen başarılarla ekonomik büyüme modellerine uyarlamak için farklı politika araçlarını detaylandıran büyük ölçüde liberal bir duruş sergilediler. Örneğin, 1990'larda Avrupa

ülkelerinde ortalama göçmen nüfus payı %7.5-9.3, Kuzey Amerika'da %9.9-12.9 iken, Avustralya'da da göçmenler nüfusunun neredeyse dörtte birini (%23) oluşturuyordu. O zamandan beri sayılan bu gelişmiş ülkelere göçmen akımı daha da arttı. Pek çok Batı ülkesi tarafından uygulanan liberal göç politikası, hayatın hemen hemen her alanını dönüştüren çok karmaşık bir süreç olmaya devam etmektedir. Bu sürecin oturması ve etkili bir şekilde işlemesi onlarca yıl almıştır. Kalıcı göçün devam ettiği bu süreçte, Batı ülkeleri göçmenlerden ekonomik ve demografik faydalar elde etme konusunda önemli deneyimler edindiler. Yaklaşık 15-20 yıl önce göçmenlere neredeyse kapalı olan Güney Kore'de durum böyle değildir. Güney Kore, teknik açıdan verimli göçmen adaptasyonu için gerekli koşulları tam olarak yaratma yeteneğine sahip olsa da, toplumda göçe yönelik algının ve kültürel tutumların değişmesi zaman alacak gibi görünmektedir. Bu arada, Güney Kore nüfus düşüşünün bariz görüldüğü ülkelerden birisidir. Son zamanlarda, Güney Kore'nin toplam doğurganlık oranı, dünyadaki en düşük doğurganlık oranı olan 0.84 seviyesine inmiştir. Ocak 2021'de yayımlanan resmi istatistikler, önceki on yılda toplam nüfustaki ilk yıllık düşüşü yaklaşık 21 bin kişi olarak göstermiştir. Neticede Güney Kore, Japonya (%12.6) ve Singapur'dan (%12.3) sonra 14 yaşın altındaki çocukların en düşük yüzdesine (%12.9) sahip bir ülke konumundadır. Hükümetin doğal nüfus artışını teşvik etmek için aldığı önlemler etkili görünmemekte ve bu da göçten başka bir seçenek bırakmamaktadır.

Güney Kore, göç politikasını değiştirerek, tarihsel olarak bağlı kaldığı demografik izolasyon politikasının başarısızlığını kabul etmektedir. Güney Kore hükümeti, toplumun geleneksel duyguları, ticari çıkarları ve nesnel gerçekliği arasında denge kurmaya çalışırken kayalar arasında sıkışmış görünüyor. Sonuç olarak, göçün Güney Kore'de bir gerilim kaynağı olmasını bekleyebiliriz, bu da göçmenlerin geldiği ülkelerle olan ilişkilerini ve işbirliğini de etkileyecektir.

Politika, Dış İlişkiler ve Güvenlik

- Kazakistan Meclisi Başkanı Nurlan Nigmatulin, Çin Ulusal Halk Kongresi Daimi Komitesi Başkanı Li Zhanshu ile çevrimiçi bir toplantı yaptı. Taraflar, dijital gündem odaklı kapsamlı iş birliği konularını görüşerek, elde edilen ikili anlaşmaları uygulama konusunda parlamentolar arası etkileşimi güçlendirmeye karar verdiler. Görüşmede, 2021'in Kazakistan'ın bağımsızlığının 30. yılı, Çin Komünist Partisi'nin ise 100. yıldönümü olması dolayısıyla her iki ülke için de önemli bir yıl olduğu hususu belirtildi (Kazinform, 18.03.2021).
- Kırgızistan Dışişleri Bakanı Ruslan Kazakbaev, Türkmen mevkidaşı Raşid Meredov ile çevrimiçi bir toplantı gerçekleştirdi. Bakanlar, siyasi ve ekonomik işbirliği konularını görüşerek, inşaat sektörü odaklı ortak projelerin uygulanmasının önemini vurguladılar. Türkmenistan'dan Kırgızistan'a enerji temini konusu bu görüşmenin en önemli konularından biri oldu. Taraflar, işbirliğini en üst düzeyde güçlendirmek ve Kırgız-Türkmen Hükümetlerarası Komisyon'un beşinci toplantısı için hazırlıklara başlama konusunda anlaşılarda (Kabar.kg, 18.03.2021).
- ABD Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı David Hale, Tacikistan Dışişleri Bakanı Sirojiddin Muhriddin ve Afganistan Dışişleri Bakanı Mohammed Haneef Atmar ile çevrimiçi üçlü bir toplantı yaptı. Taraflar siyaset, güvenlik, ticaret, ulaşım, enerji ve insan kaynakları alanlarında bölgesel iş birliği konularını görüştüler. Tacik ve Afgan taraflar, Orta Asya'da artan ekonomik yükümlülüklerin yanı sıra barışı ve daha fazla iletişimi teşvik etme isteklerini dile getirdiler (Asiaplustj.info, 18.03.2021).
- Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, İranlı mevkidaşı Cevad Zarif ile İstanbul'da bir araya geldi. Görüşmede taraflar, başta PKK/YPG olmak üzere her türlü teröre karşı mücadele etme ve Suriye'nin toprak bütünlüğüne saygı gösterme konusundaki kararlılıklarını yineledi. Bakanlar ayrıca ikili ekonomik işbirliğini geliştirme çabalarını da değerlendirdi. İran Dışişleri Bakanı Zarif, Çavuşoğlu ile görüşmek üzere geldiği İstanbul ziyaretini "verimli" olarak nitelendirdi (Aa.com.tr, 18.03.2021).
- Moskova; Rusya, ABD, Çin, Türkiye, Pakistan, Katar, Afganistan ve Taliban temsilcilerinin katılımıyla "Afganistan'da çözüm" konulu bir toplantıya ev sahipliği yaptı. Görüşmenin ardından katılımcılar, Afganistan'daki tüm çatışan tarafları ülkedeki şiddet düzeyini azaltmaya ve müzakereler yoluyla siyasi bir çözüme ulaşma koşullarını yaratmaya çağırarak bir açıklama kabul etti. Toplantıya katılanlar ayrıca Afganistan'a ekonomik destek sağlanması çağrısında bulundu (Korrespondent.net, 18.03.2021).
- Ermenistan, Beyaz Rusya, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Rusya, Tacikistan ve Türkmenistan Dışişleri Bakanları uluslararası hukukun rolü üzerine ortak bir bildiriyi kabul ettiler. Belge, silahsızlanma, silahların yayılmasının önlenmesi ve silahların kontrolüne ilişkin mevcut anlaşmaların sistemini güçlendirmek için Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) içinde iş birliği çağrısında bulunmaktadır. Belgenin amacı uluslararası ilişkilerin istikrarını sağlamak ve egemen devletlerin iç işlerine karışmama ilkesinin önemini yeniden vurgulamaktadır (Belta.by, 19.03.2021).

Ekonomi, Finans ve Enerji

- Kazakistan petrol servis şirketleri faaliyetlerini genişletmeyi ve dış pazarlara girmeyi planlamakta ve bu bağlamda öncelikle Rusya ve Azerbaycan'a odaklanmaktadır. Hâlihazırda bazı önemli sözleşmeler müzakere edilmektedir. Kazakistan Petrol Hizmet Şirketleri Birliği Başkanı Raşid Jaksılıkov, Kazakistan'dan uzmanlara olan talebin yüksek olduğunu ve yaklaşık 10 bin kişinin de yurtdışında çalıştığını ifade etti. Yüksek ücretli sözleşmeler ve maaşlar Kazakistan'lı uzmanları yurt dışında çalışmaya sevk etmektedir (Qazaq TV, 18.03.2021).
- Yakın zamanda, Rusya Merkez Bankası, temel faiz oranını %0,25 puan artırarak yıllık %4,5'e çıkarma kararı aldı. Banka, Aralık 2018'den bu yana hiç faiz artırımında bulunmamıştı. Bu karar, 2021'in ilk çeyreğinde tüketici fiyatlarının beklenenden yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. İç talepteki istikrarlı toparlanma da bu kararı tetiklemiş görünmektedir. Aynı zamanda birçok ülkede mali tedbirler nedeniyle dış talepte iyileşme görülmektedir (Tass.com 19.03.2021).
- Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, Lukoil şirketinin Genel Müdürü Vagit Alekperov'u kabul etti. Toplantıda Alekperov, şirketin Özbekistan'daki 2 milyar dolar tutarındaki ikinci yatırım döngüsündeki yatırımlarını artırma planlarını açıkladı. Fonlar, Güney Gissar ve Kandyum grubundaki sahalarla gaz üretimini stabilize etmeyi amaçlamaktadır. Lukoil'in Özbekistan'daki toplam yatırım tutarı 10 milyar doları aştı. Taraflar, yeni gaz sahaları geliştirerek stratejik iş birliğini genişletme konusunda anlaşılarda (Uzreport.news, 17.03.2021).
- Birleşik Devletler Uluslararası Kalkınma Ajansı, Kırgızistan'a mali yardım sağlamaya devam etmektedir. Ajansın alınan son kararında, Kırgızistan'daki tarım işletmelerinin rekabet gücünü artırması ve komşu Özbekistan ile ticaretini geliştirme amacıyla 15 milyon dolar tahsis edileceği bildirildi. Fonların, ülkenin güney bölgelerine dağıtılacağı ve projenin 2025 yılına kadar sürdürüleceği ifade edildi. Söz konusu proje ile kapsayıcılığın sağlanması, sınır ve bölgesel ticaretin genişletilmesi ve Kırgızistan ile Özbekistan arasındaki ticaret entegrasyonunun güçlendirilmesi hedeflenmektedir (24.kg, 18.03.2021).
- Ukrayna Dijital Dönüşüm Bakanı Mihailo Fedorov, ülkenin bilişim teknolojileri (BT) sektörünü dönüştürmeyi planladıklarını açıkladı. Fedorov, hâlihazırda 220-230 bin olan BT uzmanları sayısının 2024 yılında 500 bine ulaşacağını belirtti. Bu sayede, sektörün gelirlerinin 6,5 milyar dolardan 16 milyar dolara çıkması beklenmektedir. BT uzmanlarının sayısının artırılması konusu Ulusal Ekonomik Stratejisi 2030 belgesinde öncelikli hedefler arasında yer almaktadır (Ukrinform.net, 19.03.2021).
- Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Ajansı temsilcileri, Özbekistan'a Yenilikçi Kalkınma Bakanlığı'nda Modern İletişim Odası'nın açılışı ile destek verdi. Söz konusu Oda, Özbek makamlarının ülkenin enerji sektörünü modernize etmesi için büyük önem arz etmektedir. Özbekistan, yenilenebilir enerji gelişimi açısından iddialı hedefler belirlemiştir. 2030 yılına kadar yenilenebilir enerjinin, enerji ihtiyacı içindeki payını %25'e çıkarmayı, 5.000 megawatt'lık yeni güneş enerjisi kapasitesinin devreye alınmasını ve rüzgar santrallerinde 3.000 megawatt'a ulaşmasını planlamaktadır (Kun.uz, 16.03.2021).

Toplum ve Kültür

- Bakü'de düzenlenen Nevruz kutlamasına Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkiye'den diplomatlar katıldı. Etkinlikte, Türk dili konuşan ülkelerin tarihini ve kültürünü yansıtan ulusal yemekler ve çeşitli semboller yer aldı. Etkinlik üye ve gözlemci ülkelerin ulusal kostümlerinin ulusal müzik eşliğinde sergilenmesi ile devam etti (Astanatimes.com, 18.03.2021).
- Nevruz bayramının arifesinde, Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Darhan Kırdıralı, Kazak medyasının başkanları ve temsilcileriyle bir toplantı yaptı. Akademi Başkanı, medyaya Akademinin çalışmaları ve bu yıl yapılacak önemli etkinliklerin takvimi hakkında bilgi verdi. Bazı medya liderleri ve temsilcileri, Türk Dünyası haberlerine katkılarında dolayı özel ödül ve takdir belgeleri ile ödüllendirildi (Twesco.org, 20.03.2021).
- Çin hükümeti, Kırgızistan'a COVID-19'la mücadele kapsamında 150 bin doz Sinopharm aşısı gönderdi. Başbakan Ulukbek Maripov ve hükümetin diğer temsilcileri Çin'den gelen insani yardım töreninde hazır bulundu. Kırgız hükümetinin lideri Çin'e yardımlarından dolayı teşekkürlerini sunarak, Çin'in antiviral bir aşımın geliştirilmesinde elde ettiği başarıyı desteklediklerini ifade etti (Centralasia.news, 20.03.2021).
- Türkmenistan, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın (AGİT) destekleriyle "Barış, Güven ve Güvenliğin Güçlendirilmesinde Kadının Rolü" başlıklı çevrimiçi bir toplantı düzenledi. Toplantıya Türkmen heyeti, AGİT üst düzey yetkililerinin yanı sıra yabancı ülkelere ve uluslararası kuruluşlardan milletvekilleri katıldı. Taraflar, cinsiyet eşitliği ve sürdürülebilir kalkınma alanındaki politikaların geliştirilmesi için gerekli hedefleri ve adımları açıklayan bir tavsiye belgesi imzaladılar (Centralasia.news, 17.03.2021).
- Bir grup ABD'li uzman, Birleşik Devletler Mühendisler Birliği ile Özbek hükümeti arasında varılan bir anlaşmanın parçası olarak hidrolik yapıların güvenli bir şekilde çalışmasını izlemek için Özbekistan'a geldi. Uzmanlar, Özbekistan Su Kaynakları Bakanlığı temsilcileriyle birlikte Gissarak ve Tupalang barajlarını inceleyecek. Grup, sonuçlara dayanarak, olası arıza modellerinin yanı sıra barajların teknik izleme ve güvenlik seviyesinin iyileştirilmesi için öneriler geliştirecektir (Yuz.uz, 16.03.2021).
- Özbekistan, Kazakistan'a Aral Denizi'nin ekolojik çevresinin peyzaj düzenlenmesi ve restorasyonunda ortaklaşa çalışmayı teklif etti. Bu girişim, Tarım Bilimleri Doktoru Akademisyen Zinoviy Novitskiy tarafından ortaya atıldı. Plan, kurumuş zemini tarıma uygun hale getirmek için Özbekistan ve Kazakistan'ın birleşik bir sistem geliştirilmesini içermektedir. Restorasyon çalışmalarının 5-7 yıl içerisinde tamamlanması planlanmaktadır (Fergana.agency, 19.03.2021).